

Δίκτυο για έναν Ιδανικό Πολιτιστικό Τουρισμό Στρατηγικές Προτεραιότητες

Πλαίσιο έργου

Το Δίκτυο Για έναν Ιδανικό Πολιτιστικό Τουρισμό δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Για ένα Ιδανικό Πολιτιστικό Τουρισμό», συγχρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη για τους Πολίτες», Δράση 1- Ενεργοί Πολίτες για την Ευρώπη, Μέτρο 1.2. Δίκτυα Αδελφοποιημένων Πόλεων.

Το έργο αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ δήμων για την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και της αξιοποίησης της μέσω του πολιτιστικού τουρισμού.

Ο Δήμος Sandanski είναι ο συντονιστής της διεθνούς πρωτοβουλίας και οι εταίροι είναι ο Δήμος Härryda, Σουηδία, η Ένωση Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Μάλτα, η Sociedad de Desarrollo de Santa Cruz de Tenerife, Ισπανία, ο Δήμος Serino, Ιταλία, και ο Δήμος Αγίας, Ελλάδα. Ο κύριος στόχος της πρωτοβουλίας είναι η ανάπτυξη και η υλοποίηση ενός κοινού συνεκτικού στρατηγικού πλαισίου, το θα οποίο αποτελείται από σαφώς καθορισμένες μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες και μέτρα.

Κύριες Προκλήσεις:

Οι συμμετέχοντες εταίροι έχουν ταυτοποιήσει τις ακόλουθες κύριες προκλήσεις που θα πρέπει να διευθετηθούν μέσω της Εργασίας του Δικτύου:

1. Αδυναμία ανάπτυξης κατάλληλων στρατηγικών και προϊόντων για την προώθηση και τη χρήση της υλικής και άυλης κληρονομιάς τους για τον τουρισμό
2. Αναποτελεσματικότητα όσον αφορά στην αξιοποίηση και τη συνέχιση των τοπικών παραδόσεων, της λαϊκής τέχνης και χειροτεχνίας
3. Δυσκολίες στην επίτευξη βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης
4. Ανεπαρκής προώθηση της προοπτικής της ενεργούς γήρανσης και της διαγενεακής μάθησης, που οδηγεί στη σταδιακή εξαφάνιση σημαντικής πολιτιστικής κληρονομιάς και στη δυσκολία προσαρμογής των τουριστικών υπηρεσιών στις αναδυόμενες ανάγκες της αγοράς
5. Δυσκολία προώθησης και διάκρισης των περιοχών μας ως τουριστικών προορισμών στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης
6. Ανεπαρκής προβολή της προσφοράς πολιτιστικού τουρισμού των περιοχών των εταίρων
7. Ασθενής συμμετοχή των αγροτικών περιοχών των δήμων και κοινοτήτων σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον τουρισμό
8. Ανεπαρκής ποικιλία και ευελιξία της τουριστικής προσφοράς και των φορέων παροχής υπηρεσιών τουρισμού, εποχική κατανομή των τουριστικών μετακινήσεων
9. Ανεπαρκής επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των διαφόρων παραγόντων σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο

10. Ανεπαρκής τεχνογνωσία για αποτελεσματικό μάρκετινγκ και στρατηγικό σχεδιασμό, την ανάπτυξη πολιτιστικού τουριστικού προϊόντος, τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τις ευκαιρίες για τις ΜΜΕ και την ανάπτυξη και επέκταση των δημιουργικών τομέων της επιχειρηματικότητας
11. Ανεπαρκής ενιαία στρατηγική για τον τουρισμό σε τοπικό και εθνικό επίπεδο
12. Ανεπαρκής προώθηση συμπληρωματικών μορφών και νέων μορφών τουρισμού (θρησκευτικό, πολιτιστικό, ή αγροτουρισμό, για παράδειγμα)
13. Περιορισμένοι πόροι για τη χρηματοδότηση του τουρισμού και των πολιτιστικών πρωτοβουλιών
14. Δυσκολία εξεύρεσης έμπειρου και εκπαιδευμένου προσωπικού για να βοηθήσει στην προώθηση του πολιτιστικού πλούτου των περιοχών
15. Ανεπαρκής χρήση των νέων τεχνολογιών και καινοτόμων διαύλων επικοινωνίας για την προώθηση των περιφερειών - μεγάλη εξάρτηση από τους παραδοσιακούς τρόπους προσέλκυσης επισκεπτών.
16. Δυσκολία προσέλκυσης ξένων τουριστών εξαιτίας προβλημάτων στις μεταφορές

Η Στρατηγική

Για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων προκλήσεων τα Μέλη του Δικτύου υιοθέτησαν μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες που πρέπει να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Δικτύου Για έναν Ιδανικό Πολιτιστικό Τουρισμό.

Ο πρωταρχικός σκοπός της στρατηγικής ΓΠΠΤ είναι να βελτιώσει και να ενισχύσει την προσφορά του Πολιτιστικού Τουρισμού που παρέχεται από τις συνεργαζόμενες περιοχές και να αυξήσει τον αριθμό των εθνικών και διεθνών πολιτισμικά προσανατολισμένων επισκεπτών, ώστε να μεγιστοποιηθεί η απόδοση στις τοπικές κοινωνίες από τα στοιχεία της πολιτιστικής τους κληρονομιάς. Απόδοση, είναι το εισόδημα που δημιουργείται για τις τοπικές επιχειρήσεις, τους πολιτιστικούς και καλλιτεχνικούς οργανισμούς, καθώς και η αύξηση των εσόδων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η στρατηγική επιδιώκει να το πετύχει αυτό με την ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των διαφόρων φορέων σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και την υλοποίηση κοινών δράσεων στους ακόλουθους τομείς:

1. **Ενεργοποίηση των στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς για την παροχή εντονότερων εμπειριών στους επισκέπτες,**
2. **Αύξηση της προβολής των τουριστικών πολιτιστικών αγαθών και προϊόντων στα τμήματα της αγοράς-στόχου**
3. **Διαφοροποίηση της προσφοράς που οι συμμετέχουσες πόλεις έχουν ήδη αναπτύξει και ενθάρρυνση της ανάπτυξης νέων προϊόντων και αξιοθέατων πολιτιστικού τουρισμού, με αποτέλεσμα την μεγιστοποίηση των δυνητικών επισκεπτών των διαφόρων τουριστικών τμημάτων της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς.**
4. **Ανταλλαγή καλών πρακτικών και ταυτοποίηση των πόρων για μελλοντική συνεργασία μετά το τέλος του έργου.**

I. Βραχυπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες

Οι βραχυπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες καλύπτουν το χρονοδιάγραμμα του έργου «Για έναν Ιδανικό Πολιτιστικό Τουρισμό» και είναι οι ακόλουθες, όπως αποτυπώθηκαν στην εγκεκριμένη πρόταση του έργου ΓΠΠΤ:

1. Δημιουργία ενός διαρθρωμένου δικτύου πόλεων με στόχο την ανάπτυξη και την προστασία της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς με βιώσιμο τρόπο ως κοινής κληρονομιάς των λαών της Ευρώπης
2. Οργάνωση έξι διαφορετικών εκδηλώσεων που θα επιτρέπουν στις τοπικές κοινότητες να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση του Δικτύου
3. Εξασφάλιση της συμμετοχής των τοπικών κοινοτήτων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων
4. Επιβεβαίωση των άρχων της ενότητας και της συνεργασίας των μελών των κοινοτήτων, υπό το πρίσμα της διαδικασίας σταθεροποίησης του τομέα
5. Προώθηση των περιοχών των μελών του Δικτύου ως τουριστικών προορισμών
6. Προώθηση της διεθνούς, διατομεακής συνεργασίας
7. Βελτιστοποίηση του πολιτιστικού τουρισμού μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών
8. Ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων για την επίτευξη των στόχων του Δικτύου
9. Αύξηση της γνώσης των πολιτών για τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ
10. Ανάδειξη της σημασίας της προστασίας και αξιοποίησης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και των ευκαιριών που παρέχει για επιχειρηματικότητα
11. Προώθηση της Ενεργούς Γήρανσης και της διαγενεακής μάθησης
12. Διευκόλυνση της νεολαίας να κάνει νέες επαφές, να βρει πιθανούς εργοδότες, να συναντήσει επιτυχημένους επιχειρηματίες και να μάθει από την εμπειρία τους
13. Κινητροδότηση των μελών να συνεργαστούν σε διάφορα έργα
14. Τόνωση των διμερών ανταλλαγών και της αμοιβαίας γνώσης μεταξύ των μελών του
15. Ενεργοποίηση όλων των πλευρών που με κάποιο τρόπο συνδέονται με τις τουριστικές δραστηριότητες σε κάθε περιοχή ώστε να συμμετάσχουν ενεργά στην υλοποίηση του έργου

II. Μακροπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες

Οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες καλύπτουν την περίοδο 2014 – 2020. Οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες συνοψίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες:

1. Μεθόδευση της προβολής
2. Ενίσχυση του υφιστάμενου πολιτιστικού κεφαλαίου
3. Δημιουργία νέου πολιτιστικού κεφαλαίου
4. Δημιουργία κοινοπραξίας για περαιτέρω συνεργασία σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο

1. Μεθόδευση της Προβολής

Αυτή η ομάδα των στρατηγικών προτεραιοτήτων έχει ως στόχο τη βελτίωση της ευαισθητοποίησης των μελών του Δικτύου όσον αφορά στο πολιτιστικό κεφάλαιο σε σχέση με τα τμήματα της αγοράς-στόχου. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

A. Δημιουργία και προώθηση ενός Κοινού Ημερολόγιου Εκδηλώσεων

Το ημερολόγιο θα είναι η πιο ολοκληρωμένη έκφραση της κεντρικής ιδέας του Δικτύου ΓΠΤ, καταδεικνύοντας την ποικιλομορφία από άποψη Πολιτιστικής Τουριστικής προσφοράς των πόλεων εταίρων.

Δράσεις προς υλοποίηση:

- Προώθηση των τοπικών περιοχών μέσω "Πρωτότυπων Εκδηλώσεων", που θα δώσουν τη δυνατότητα στα μέλη να τονίσουν τις υπάρχουσες πολιτιστικές εκδηλώσεις και να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο κοινό.
- Προώθηση των Πολιτιστικών και Παραδοσιακών Γιορτών Κληρονομιάς: η πολιτιστική πολυμορφία των πόλεων εταίρων προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες για κοινή θεματική προβολή τους, και ως εκ τούτου, οδηγεί σε διαφοροποίηση της πολιτιστικής και τουριστικής προσφοράς των μελών του δικτύου.

Β. Συμμετογή των επισκεπτών μέσω της Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

Χάρη στις προόδους της τεχνολογίας, υπάρχουν πολλές ευκαιρίες για τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας ώστε κάποιος να προσεγγίσει τα διαφορετικά τμήματα της αγοράς-στόχου του Δικτύου. Για παράδειγμα, το πληροφοριακό υλικό για τους επισκέπτες ιστορικών χώρων και μονοπατιών, παραδοσιακά παρέχεται μέσω φυλλάδιων και χαρτών. Η αύξηση αυτών των επί τόπου πληροφοριών μετατοπίζεται σε ψηφιακές εφαρμογές που είναι διαθέσιμες στον επισκέπτη μέσω του Διαδικτύου ή των κινητών τηλεφώνων.

Δράσεις προς υλοποίηση:

- Ανάπτυξη και εμπλουτισμός των υπηρεσιών και προϊόντων προώθησης και διάδοσης που βασίζονται στην ΤΠΕ
- Δημιουργία θεματικών κοινών υπηρεσιών και προϊόντων που βασίζονται στην ΤΠΕ
- Οργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης και εκπαίδευσης που θα απευθύνονται σε τοπικές κοινότητες και θα αφορούν τη χρήση της ΤΠΕ για την προώθηση επιχειρήσεων και υπηρεσιών.

Γ. Προώθηση του Δικτύου σε ολόκληρη την Ευρώπη και διεύρυνσή του σε τουλάχιστον 40 δήμους μέχρι το 2020

Η επέκταση του Δικτύου σε άλλες Ευρωπαϊκές κοινότητες θα ενισχύσει σε μεγάλο βαθμό την προβολή του και θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες προώθησης της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς, ανάπτυξης των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας και επιτυχούς δημιουργίας και εμπορίας νέων προϊόντων πολιτιστικού τουρισμού.

Δράσεις προς υλοποίηση:

- Πρόσκληση των διεθνών εταίρων κάθε εταίρου (αδελφοποιημένες πόλεις, κλπ.)
- Προώθηση του Δικτύου – Επιτροπή των Περιφερειών, Ενώσεις Πόλεων, κλπ.
- Συμμετοχή νέων εταίρων σε μελλοντικές πρωτοβουλίες του Δικτύου
- Συνεργασία με το δίκτυο πολιτιστικού τουρισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Ενίσχυση του υφιστάμενου πολιτιστικού κεφαλαίου:

Η υφιστάμενη προσφορά και τα αξιοθέατα πολιτιστικού τουρισμού μπορούν να ενισχυθούν σημαντικά εάν το διαφορετικό πολιτιστικό κεφάλαιο ομαδοποιηθεί σε πακέτα που θα απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες τουριστών με πολιτιστικό προσανατολισμό.

Δράσεις προς υλοποίηση:

Ενίσχυση της Εμπειρίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς των επισκεπτών με στοχοθετημένη χρήση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω των ακόλουθων ενεργειών:

- Σύνδεση του υπάρχοντος πολιτιστικού κεφάλαιου παρόμοιας θεματολογίας των περιοχών των διαφορετικών εταίρων, προωθώντας το με αυτόν το τρόπο από κοινού, αυξάνοντας την τουριστική προσφορά κάθε εταίρου και ενθαρρύνοντας τη δημιουργικότητα και επιχειρηματικότητα μέσω της διεθνούς και δια-τομεακής συνεργασίας.
- Υπογράμμιση της σημασίας της ενεργούς γήρανσης και της διαγενεακής μάθησης μέσω της ενσωμάτωσης των παραδοσιακών τεχνών και επαγγελμάτων στο ήδη υπάρχον τουριστικό κεφάλαιο.
- Οργάνωση διαδικτυακής σύσκεψης μεταξύ των εταίρων κάθε τρεις μήνες προκειμένου να συζητούνται θέματα, να γίνονται ανακοινώσεις και να εξευρίσκονται τρόποι καλύτερης προσέγγισης στην προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού.

3. Δημιουργία νέου πολιτιστικού κεφαλαίου:

A. Διευκόλυνση της δικτύωσης και της συσπείρωσης των πολιτιστικών και τουριστικών φορέων

Δράσεις προς υλοποίηση:

Επέκταση της συνεργασίας μεταξύ των διαφορετικών μερών στο Δίκτυο κατά 20% μέσω:

- Επιχειρηματικών συνεργασιών
- Κοινών πολιτιστικών τουριστικών προϊόντων, πρωτοβουλιών, εκστρατειών
- Κοινών πρωτοβουλιών προώθησης
- Κοινών προγραμμάτων στους τομείς της εκπαίδευσης, του τουρισμού, του πολιτισμού, της ενεργούς γήρανσης
- Κοινών επισκέψεων αντιπροσώπων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα

B. Κινητοποίηση όλου του δυναμικού για αιεφόρο τουρισμό των πόλεων εταίρων

Δράσεις προς υλοποίηση:

- Ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και προσεγγίσεων βασισμένων στην περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη και αξιοποίηση της δέσμευσης των διάφορων φορέων
- Διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών

- Ανάπτυξη κοινών τουριστικών προϊόντων και έργων μεταξύ των εταίρων με μεγαλύτερη έμφαση στις αγροτικές περιοχές.
- Εκτεταμένη προώθηση του Δικτύου εντός των τοπικών κοινωνιών
- Ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού μέσω ευνοϊκών συνθηκών για τουρίστες από τις πόλεις εταίρους ώστε να αναζωπυρωθεί το ενδιαφέρον σε εκείνες τις περιοχές με πλούσια πολιτιστική κληρονομιά
- Διοργάνωση συναντήσεων πολιτών
- Ενεργός συμμετοχή επαγγελματιών οργανώσεων
- Ανάπτυξη τουλάχιστον μιας κοινής πρωτοβουλίας ετησίως
- Υποβολή τουλάχιστον μιας ιδέας από κάθε εταίρο, ετησίως, για περαιτέρω έργα συνεργασίας

Γ. Ανάπτυξη μιας «ατζέντας» Πολιτιστικού Τουριστικού προϊόντος – μια σειρά εκδηλώσεων, θεμάτων και εννοιών – τόσο σε διεθνές όσο και περιφερειακό επίπεδο – στη βάση της οποίας θα μπορούν να οικοδομηθούν Πολιτιστικά Τουριστικά Προϊόντα

Δράσεις προς υλοποίηση:

- Δημιουργία μιας λίστας εκδηλώσεων και «ενοποιητικών εννοιών» γύρω από τις οποίες θα χτιστούν και θα προωθηθούν προσφορές που βασίζονται στην εμπειρία.
- Ενθάρρυνση της παραγωγικής επικοινωνίας μεταξύ των μελών της «πλευράς της προσφοράς» του Πολιτιστικού Τουρισμού ώστε να δημιουργηθούν προϊόντα σύμφωνα με τις ανάγκες των καταναλωτών.
- Ενθάρρυνση της αποτελεσματικής επικοινωνίας με τις αρχές και διατύπωση προτάσεων για μελλοντικές επενδύσεις στη προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Υλοποίηση τακτικών, θεματικών συναντήσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη για ανταλλαγή γνώσεων και ιδεών γύρω από τις ευκαιρίες της αγοράς και τόνωση της από κοινού ανάπτυξης προϊόντων και της συνεργασίας σε επίπεδο μάρκετινγκ.

4. Δημιουργία κοινοπραξίας για περαιτέρω συνεργασία σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο

Η εξασφάλιση της μελλοντικής συνεργασίας του δικτύου μετά τη λήξη του έργου είναι ο μακροπρόθεσμος στόχος που θα ενισχύσει τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί και θα συμβάλει στην επιτυχή προστασία και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο

Δράσεις προς υλοποίηση:

- Ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και προσεγγίσεων που θα χρησιμοποιηθούν και μακροπρόθεσμα
- Τόνωση της ανταλλαγής καλών πρακτικών και γνώσεων που αποκτήθηκαν καθ' όλη την περίοδο του έργου
- Ενθάρρυνση των συζητήσεων για το όραμα του κοινού μέλλοντος για την ανάπτυξη των περιφερειών ως μελών ενός δικτύου Ενθάρρυνση των εταίρων να παρουσιάσουν τουλάχιστον μία πρόταση για περαιτέρω συνεργασία μετά το τέλος του έργου.